

Wat is MRSA?

MRSA is een afkorting van *Meticilline Resistente Staphylococcus Aureus*. De *Staphylococcus aureus* (stafylokok) is een bacterie die bij ongeveer 30% van de mensen in de neus en/of op de huid voorkomt. In tegenstelling tot de 'gewone' stafylokok is de MRSA ongevoelig voor meticilline, maar ook voor een grote groep antibiotica die hieraan verwant is.

Wat is er speciaal aan de MRSA?

De bacterie is ongevoelig geworden voor meerdere soorten antibiotica waaronder meticilline. MRSA geeft niet vaker of ernstiger infecties dan een gewone stafylokok. Het bijzondere van deze bacterie is alleen dat zij niet meer reageert op de gebruikelijke antibiotica. Als een MRSA een infectie veroorzaakt, is deze moeilijker te behandelen dan infecties door bacteriën die wel gevoelig zijn voor antibiotica.

Is MRSA nog wel te behandelen?

Gelukkig is een behandeling met andere antibiotica nog wel mogelijk. Er is een beperkt aantal middelen dat gebruikt kan worden. Uiteraard moet hier zuinig mee omgesprongen worden om te voorkomen dat de bacterie daar ook ongevoelig voor wordt.

Loopt u gemakkelijk een MRSA besmetting op?

De kans dat u in Nederland een MRSA besmetting oploopt is gering. In buitenlandse zorginstellingen is deze kans groter. Mensen die de MRSA bacterie bij zich dragen, noemen wij een MRSA-drager. In situaties waar veel antibiotica gebruikt wordt (bijvoorbeeld ziekenhuizen en in mindere mate verpleeghuizen) is de kans groter dat u met MRSA besmet wordt. Daar worden de gevoelige bacteriën bestreden en kunnen ongevoelige bacteriën de plaats innemen van de gevoelige bacteriën. Mensen die direct contact hebben met beroepsmatig gehouden levende vleeskalveren, varkens of vleeskuikens hebben ook een aanzienlijke kans drager te worden van de vee gerelateerde MRSA.

Wordt u ziek van MRSA?

Een gezonde persoon wordt over het algemeen niet ziek van MRSA. Maar mensen die MRSA-drager zijn en daarnaast een verminderde weerstand hebben of een operatie hebben ondergaan, kunnen wel een infectie krijgen door MRSA. Denk aan een wondinfectie, urineweginfectie, sepsis (bloedvergiftiging) of in zeldzame gevallen een longontsteking. Die infecties zijn dan lastig te bestrijden. De bacterie is immers niet meer gevoelig voor de meest gebruikte antibiotica. Gelukkig zijn ze meestal wel met andere antibiotica te bestrijden, maar deze hebben meer bijwerkingen.

Welke maatregelen neemt het ziekenhuis tegen MRSA?

Om te voorkomen dat een patiënt in het ziekenhuis door een behandeling of verminderde weerstand een MRSA in een wond, de blaas of de longen krijgt, is het van groot belang dat de MRSA zich niet in het ziekenhuis kan verspreiden. Om verspreiding van MRSA tegen te gaan wordt in de Nederlandse ziekenhuizen - dus ook in VU medisch centrum (VUmc) - een aantal maatregelen genomen. De belangrijkste hiervan is het in 'strikte isolatie' verplegen van een MRSA-drager. Dit betekent: verpleging op een éénpersoonskamer met sluis (een kleine ruimte tussen de patiëntenkamer en de gang). De deur naar de sluis mag niet open staan. Ziekenhuismedewerkers die op de kamer komen, dragen een beschermende jas, muts, mond/neusmasker en handschoenen. Op sommige hoog risico-afdelingen, zoals de Intensive Care en de afdeling hematologie worden in geval van een verdenking op dragerschap van MRSA

dezelfde maatregelen genomen. Op andere afdelingen zal in dit geval meestal een minder strenge isolatievorm gekozen worden (contact- isolatie). Contactisolatie betekent: verpleging op een eenpersoonskamer, waarbij de deur open mag staan. Tijdens uw verzorging zullen medewerkers een beschermende jas en handschoenen dragen.

Wie worden op MRSA getest?

Mensen die korter dan 2 maanden geleden opgenomen zijn geweest in een buitenlandse zorginstelling worden bij opname in het ziekenhuis standaard getest op MRSA.

Ook mensen die contact hebben met beroepsmatig gehouden levende vleeskalveren, varkens of vleeskuikens worden bij opname in het ziekenhuis op MRSA getest.

Hoe wordt u op MRSA getest?

Met behulp van wattenstokjes worden er van verschillende plaatsen van het lichaam 'kweken' afgenomen. Uitgestreken worden: keel, neus, perineum: (huid tussen geslachtsdeel en anus), eventueel wonden, sputum en katheterurine. In het laboratorium worden deze kweken op de aanwezigheid van de MRSA-bacterie nagekeken.

Als u opgenomen bent, is een sneltest mogelijk. Meestal is dan binnen een dag bekend of de MRSA-bacterie wel of niet aangetroffen is. In een enkel geval (bijvoorbeeld in het weekend) duurt het langer.

Tot het moment dat de kweekuitslagen bekend zijn, beschouwen we u uit voorzorg als drager van de MRSA-bacterie. Dit betekent dat u in 'contactisolatie' of in 'strikte isolatie' wordt verpleegd. De soort isolatie is afhankelijk van de afdeling waar u opgenomen wordt. Hiermee proberen wij te voorkomen dat de bacterie zich in het ziekenhuis gaat verspreiden. Als u alleen op de polikliniek komt, wordt er geen sneltest gedaan. Er worden dan alleen kweken ingezet waarvan de uitslag binnen enkele werkdagen bekend is. Dit is zo afgesproken, omdat u thuis geen specifieke voorzorgsmaatregelen hoeft te nemen.

Zijn er beperkingen voor het bezoeken van een MRSA-drager?

Er zijn over het algemeen geen beperkingen voor het bezoeken van een MRSA-drager. Gezonde bezoekers mogen zonder maatregelen de isolatie- kamer betreden.

Bij het verlaten van de isolatiekamer desinfecteert het bezoek de handen met handalcohol en verlaat hierna het ziekenhuis. Eventuele andere bezoeken in het ziekenhuis moeten eerst worden afgelegd, de (mogelijke) MRSA-drager wordt als laatste bezocht.

Wat is er nu aan de hand met de varkens, kalveren en kuikens?

In de intensieve veehouderij komt relatief veel MRSA voor. Inmiddels weten we dat op veel varkens-, kalver- en kuikenbedrijven MRSA voorkomt bij de dieren. Mensen die direct contact hebben met deze levende vleeskalveren, varkens of kuikens hebben een aanzienlijke kans drager te worden van de vee gerelateerde MRSA.

Wat zijn de risico's voor de huisgenoten van de MRSA-drager?

Huisgenoten, partners of verzorgenden hebben een hoger risico op MRSA dragerschap door het contact met de MRSA-drager. Als ze gezond zijn, is er echter geen risico voor hen. Bij opname in een ziekenhuis zullen zij wel getest worden op MRSA en zullen isolatiemaatregelen getroffen worden. In het geval van ernstig verzwakte huisgenoten is het raadzaam te overleggen met de huisarts en/of met de werkeenheid infectiepreventie van VUmc (zie voor contactgegevens hieronder).

Mag een zwangere op bezoek komen bij een MRSA-drager?

In principe bestaat er geen risico voor de zwangere of voor haar baby. Maar als de kans bestaat dat de zwangere gaat bevallen via een (geplande) keizersnede is het beter om het bezoek uit te stellen tot na de bevalling.

Achtergrondinformatie

Meer weten over MRSA, kijk dan op:

- De website MRSA-net van de Euregio, voor informatie over MRSA voor publiek en personeel van zorginstellingen: www.mrsa-net.nl
- Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu: www.rivm.nl/infectieziekten
- Stichting Werkgroep Infectie Preventie voor richtlijnen over infectiepreventie in de gezondheidszorg: www.wip.nl

Zijn er nog verdere vragen?

Voor verdere vragen of informatie kan er contact worden opgenomen met de werkeenheid infectiepreventie van VUmc.

Telefoon: (020) 444 4444, vragen naar tracer *98 6293 of
stuur een mail naar infectiepreventie.info@vumc.nl